

Αριθμ. Πρωτ. ΕΡΩΤΗΣΕΩΝ: 3078
Ημερομ. Κατάθεσης: 7/2/2024

Αθήνα, 7 Φεβρουαρίου 2024

ΕΡΩΤΗΣΗ

Προς τους κ.κ. Υπουργούς:

Εσωτερικών

Περιβάλλοντος και Ενέργειας

Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών

Θέμα: «Τεράστια προβλήματα στη λειτουργία των ΥΔΟΜ των Δήμων, λόγω υποστελέχωσης, εντοπίζει ο Συνήγορος του Πολίτη» .

Μεγάλες καθυστερήσεις στη διεκπεραίωση των πολεοδομικών υποθέσεων στο πλαίσιο λειτουργίας των Υπηρεσιών Δόμησης (ΥΔΟΜ) των Δήμων επισημαίνει ο Συνήγορος του Πολίτη (ΣΤΠ), με επιστολή¹ που απέστειλε στους συναρμόδιους Υπουργούς Εσωτερικών, Περιβάλλοντος και Ενέργειας, και Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών. Στο επίκεντρο των διαπιστώσεων και της κριτικής του βρίσκονται τα σημαντικά προβλήματα στη λειτουργία των ΥΔΟΜ των Δήμων που οργανώθηκαν στο πλαίσιο του «Καλλικράτη», καθώς και οι αντίστοιχες δυσλειτουργίες των ΥΔΟΜ των Δήμων που έχουν αναλάβει (βάσει του άρθρου 95 του ν. 3852/2010) τη διοικητική υποστήριξη των όμορων Δήμων, οι οποίοι στερούνται ανάλογων υπηρεσιών.

Όπως αναφέρεται στην επιστολή, ο Συνήγορος έχει επισημάνει, με συνεχείς παρεμβάσεις, τις σημαντικές καθυστερήσεις διεκπεραίωσης των πολεοδομικών υποθέσεων που οφείλονται στην ανεπιτυχή εφαρμογή του νομοθετικού πλαισίου, στην ελλιπή στελέχωση, αλλά και στις σοβαρές οργανωτικές δυσλειτουργίες των ΥΔΟΜ. Παράλληλα, έχει επανειλημμένα τονίσει ότι το μοντέλο της διοικητικής υποστήριξης των Δήμων που στερούνται ΥΔΟΜ, δεν λειτούργησε αποτελεσματικά, λόγω της οριακής στελέχωσης των μητροπολιτικών Δήμων που κλήθηκαν να τις υποστηρίξουν, με αποτέλεσμα να δημιουργούνται ακραία προβλήματα κακοδιοίκησης που συνιστούν παραβίαση των αρχών της νομιμότητας και της χρηστής διοίκησης. Επιπρόσθετα, υπογραμμίζει ότι εκκρεμεί η εφαρμογή των διατάξεων, σύμφωνα με τις οποίες η αρμοδιότητα ελέγχου των κατασκευών και διενέργειας σχετικών αυτοψιών ανήκει στους ελεγκτές δόμησης, με αποτέλεσμα επιπλέον καθυστερήσεις και προβλήματα.

¹ Βλ. https://www.avgi.gr/sites/default/files/2024-01/260124-epistoli_synigoroy-poleodomikes_ypotheseis.pdf

Επίσης, ο Συνήγορος τονίζει στην επιστολή του ότι στον ν. 4674/2020 (άρθρα 4 και 5) η κυβέρνηση επέβαλε τη λήξη της διοικητικής υποστήριξης των Δήμων που στερούνταν ΥΔΟΜ από τους όμορους μητροπολιτικούς Δήμους (που με συνεχείς παρατάσεις υφίστατο μέχρι την 30/6/2020), καθώς και την έναρξη άσκησης των αρμοδιοτήτων από όλους τους Δήμους, μέσω της ανάθεσης της υποβοήθησης των Τεχνικών Υπηρεσιών και των ΥΔΟΜ με προγραμματική σύμβαση, έως την στελέχωσή τους, στην «Ελληνική Εταιρεία Τοπικής Ανάπτυξης και Αυτοδιοίκησης» (ΕΕΤΑΑ), στους νεοσύστατους αναπτυξιακούς οργανισμούς ή/και στα Δίκτυα Δήμων.

Επιπλέον, η κυβέρνηση, με τον ν. 4735/2020, υποχρέωσε όλους τους Δήμους να συστήσουν και να λειτουργήσουν ΥΔΟΜ από την 1η Νοεμβρίου 2020, στη βάση του μοντέλου των προγραμματικών συμβάσεων του ν. 4674/2020. Ωστόσο, ο Συνήγορος, σε σχετική παρέμβασή του στη Διάρκη Επιτροπή Δημόσιας Διοίκησης της Βουλής, κατά την διαδικασία ακρόασης των φορέων, καθώς και με σχετικό έγγραφό του (αριθ. Πρωτ. 271325/11449/04-03-2020) προς τους συναρμόδιους Υπουργούς, επεσήμανε ότι μεγάλος αριθμός Δήμων δεν θα μπορέσει, με το υφιστάμενο προσωπικό, να στελεχώσει άμεσα τις ΥΔΟΜ.

Όπως αποδείχθηκε από την μετέπειτα εμπειρία, οι τεκμηριωμένες προβλέψεις του Συνηγόρου επαληθεύτηκαν πλήρως, αφού δεν υπήρξε επιτυχής η –έστω και περιορισμένη– εφαρμογή του μοντέλου σύστασης Αναπτυξιακών Οργανισμών και Δικτύων Δήμων για την υποβοήθηση των Δήμων στην άσκηση των αρμοδιοτήτων των ΥΔΟΜ με προγραμματική σύμβαση.

Μάλιστα, περαιτέρω επιπλοκές δημιούργησε και ο πρόσφατα ψηφισθείς νόμος 5056/2023 περί «Αναμόρφωσης του συστήματος διακυβέρνησης Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης α' και β' βαθμού, κ.λπ.», σύμφωνα με τον οποίο «...*νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου που συστήθηκαν με οποιονδήποτε τρόπο από Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Ο.Τ.Α.) α' βαθμού και λειτουργούν σύμφωνα με τα άρθρα 239 έως 242 του Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων [ν. 3463/2006 (Α' 114)], καταργούνται αυτοδικαίως την 31η.12.2023 και οι αρμοδιότητές τους ασκούνται από την 1η.1.2024 από τον οικείο δήμο...*».

Στο πλαίσιο αυτό, ο Συνήγορος λαμβάνει συνεχώς από τις αρμόδιες υπηρεσίες των Δήμων έγγραφα αδυναμίας ανταπόκρισης λόγω της υποστελέχωσής τους, αλλά και σχετικές αναφορές διαμαρτυρίας από τους πολίτες. Ως αποτέλεσμα αυτής της κατάστασης, καταγράφεται πολύ μεγάλος αριθμός εκκρεμών υποθέσεων, εκκρεμοτήτων και σοβαρών καθυστερήσεων, που δημιουργεί καταστάσεις τριβής και σύγκρουσης με τους εξυπηρετούμενους πολίτες, οι οποίοι συχνά αντιλαμβάνονται την «*αντικειμενική αδυναμία έγκαιρης ενέργειας ως εκ του πονηρού ενεργούμενου*», ενώ οι υπάλληλοι καθίστανται «*εύκολοι στόχοι φραστικών επιθέσεων και υποτιμητικών χαρακτηρισμών*».

Ως εκ τούτων, ο Συνήγορος ζητά από τους συναρμόδιους Υπουργούς να αναζητήσουν ουσιαστική και οριστική λύση, με την ανάληψη νομοθετικών και οργανωτικών πρωτοβουλιών, προκειμένου να αρθούν οι σοβαρές διοικητικές δυσλειτουργίες των ΥΔΟΜ των Δήμων.

Επομένως:

Επειδή η σκόπιμη υποστελέχωση των Δήμων από τις κυβερνήσεις της ΝΔ, με στόχο την ιδιωτικοποίηση των υπηρεσιών τους, έχει οδηγήσει σε πρωτοφανή αδυναμία επαρκούς παροχής των εν λόγω υπηρεσιών στους πολίτες.

Επειδή η απροθυμία της κυβέρνησης να στελεχώσει επαρκώς τις ΥΔΟΜ των Δήμων, καθώς και οι σχετικές διαδοχικές αλλά ατελέσφορες νομοθετήσεις της, έχουν οδηγήσει σε μεγάλες καθυστερήσεις στη διεκπεραίωση των πολεοδομικών υποθέσεων, με αποτέλεσμα την ταλαιπωρία των πολιτών και των εργαζομένων, την δημιουργία εμποδίων στην οικονομική δραστηριότητα, καθώς και την επιβάρυνση του αστικού και φυσικού περιβάλλοντος της χώρας.

Επειδή το μοντέλο ανάθεσης της υποβοήθησης των Τεχνικών Υπηρεσιών και των ΥΔΟΜ των Δήμων, με προγραμματική σύμβαση, στην ΕΕΤΑΑ, στους νεοσύστατους αναπτυξιακούς οργανισμούς ή/και στα Δίκτυα Δήμων αποδείχθηκε ανεπαρκές.

Επειδή η «Πανελλήνια Ομοσπονδία Ενώσεων Μηχανικών Δημοσίων Υπαλλήλων Διπλωματούχων Ανωτέρων Σχολών» (ΠΟ – ΕΜΔΥΔΑΣ), σε σχετική ανακοίνωσή της², προσυπογράφει τις παρατηρήσεις του Συνηγόρου, προσθέτει ότι η στελέχωση των ΥΔΟΜ μέσω ΑΣΕΠ καρκινοβατεί μεταξύ καθυστερήσεων και απροθυμίας προσέλευσης μηχανικών λόγω εξευτελιστικών αποδοχών και τονίζει ότι θα συνεχίσει τις κινητοποιήσεις της.

Ερωτώνται οι κ.κ. Υπουργοί:

1) Θα αναγνωρίσουν ότι δεν υπήρξε επιτυχής η –έστω και περιορισμένη– εφαρμογή του μοντέλου σύστασης Αναπτυξιακών Οργανισμών και Δικτύων Δήμων για την υποβοήθηση των Δήμων στην άσκηση των αρμοδιοτήτων των ΥΔΟΜ με προγραμματικές συμβάσεις;

2) Προτίθενται να προχωρήσουν άμεσα στην επαρκή στελέχωση των Υπηρεσιών Δόμησης των Δήμων με εξειδικευμένο και μόνιμο προσωπικό, ώστε να αντιμετωπιστεί το σημαντικό πρόβλημα των μεγάλων καθυστερήσεων στην διεκπεραίωση των πολεοδομικών υποθέσεων;

Οι ερωτώντες Βουλευτές

Πούλου Γιώτα

Αυλωνίτης Αλέξανδρος

Αποστολάκης Ευάγγελος

² Βλ. https://www.emdydas.gr/wp-content/uploads/2024/01/30.1.2024_sinigoros_ydom_9264.pdf

Βέττα Καλλιόπη

Γαβρήλος Γεώργιος

Δούρου Ρένα

Ζαμπάρας Μιλτιάδης

Θρασκιά Ουρανία

Καλαματιανός Διονύσης

Κοντοτόλη Μαρίνα

Λινού Αθηνά

Μάλαμα Κυριακή

Μαμουλάκης Χάρης

Μεϊκόπουλος Αλέξανδρος

Μπάρκας Κωνσταντίνος

Νοτοπούλου Αικατερίνη

Ξανθόπουλος Θεόφιλος

Παπαηλιού Γεώργιος

Παππάς Νίκος

Παππάς Πέτρος

Χρηστίδου Ραλλία

Ψυχογιός Γεώργιος